

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

Klasa: 310-02/14-01/505
Urbroj: 371-01/15-02
Zagreb, 31. kolovoza 2015.

Na temelju članka 30. točke 36., 37. i 38. Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj 22/13), Hrvatska energetska regulatorna agencija je na 18. sjednici Upravnog vijeća održanoj 31. kolovoza 2015. donijela

ODLUKU

1. Ne daje se prethodna suglasnost energetskom subjektu Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb na prijedloge Desetogodišnjeg plana razvoja hrvatske prijenosne mreže (2015 - 2024), Trogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže za razdoblje 2015. - 2017. godine i Godišnjeg investicijskog plana razvoja prijenosne mreže za 2015. godinu, koje je energetski subjekt Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb, dostavio Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji uz dopise broj i znak: 32/3881/2014.DM., od 31. listopada 2014., broj i znak: 32/4213/2014., od 25. studenoga 2014. i broj i znak: 32/4214/2014., od 25. studenoga 2014.
2. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.
3. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Energetski subjekt Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb (dalje: HOPS) dostavio je Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji (dalje: HERA) dopisima broj i znak: 32/3881/2014.DM., od 31. listopada 2014., broj i znak: 32/4213/2014., od 25. studenoga 2014. i broj i znak: 32/4214/2014., od 25. studenoga 2014. na prethodnu suglasnost prijedloge Desetogodišnjeg plana razvoja hrvatske prijenosne mreže (2015 - 2024), Trogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže za razdoblje 2015. - 2017. godine i Godišnjeg investicijskog plana razvoja prijenosne mreže za 2015. godinu.

Člankom 25. svakom 1. i člankom 30. točkom 36. Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj 22/13) (dalje: ZoTEE) propisano je da operator prijenosnog sustava

svake godine do 31. listopada godine koja prethodi planu podnosi Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji (dalje: HERA) na odobravanje desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže utemeljen na postojećoj i predviđenoj proizvodnji i opterećenju sustava, nakon savjetovanja sa svim relevantnim zainteresiranim stranama, usklađen sa Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja, odnosno s planom razvoja distribucijske mreže, zahtjevima za priključenje objekata proizvođača i krajnjih kupaca na prijenosnu mrežu te planovima razvoja susjednih prijenosnih mreža. Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže sadrži učinkovite mjere koje jamče dostatnost mreže i sigurnost opskrbe.

Člankom 30. točkom 37. ZoTEE propisano je da operator prijenosnog sustava mora donijeti i na primjeren način javno objaviti, uz prethodnu suglasnost HERA-e, do 30. studenog godine koja prethodi trogodišnjem razdoblju na koje se plan odnosi, trogodišnji plan razvoja prijenosne mreže, usklađen s desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže i prostorno-planskim dokumentima, pri čemu u taj plan ulaze samo oni objekti za koje su izrađeni idejni projekti u skladu s prostornim planom, zakona kojim se uređuje područja prostornog uređenja, gradnje te propisima donesenim na temelju tog zakona i drugim posebnim propisima, uz obvezno usuglašavanje s operatorom distribucijskog sustava s obzirom na susretna postrojenja.

Člankom 30. točkom 38. ZoTEE propisano je da operator prijenosnog sustava mora donijeti i na primjeren način javno objaviti, uz prethodnu suglasnost HERA-e, do 30. studenoga godine koja prethodi planu godišnji investicijski plan prema potrebama korisnika mreže, usklađen s desetogodišnjim i trogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže i prostorno-planskim dokumentima.

Sukladno članku 25. stavku 4. ZoTEE HERA je provela postupak savjetovanja sa svim stvarnim ili potencijalnim korisnicima mreže o dostavljenom Desetogodišnjem planu razvoja hrvatske prijenosne mreže (2015 - 2024) (dalje: 10G Plan). Javna rasprava započela je 10. studenoga 2014. objavom 10G Plana na internetskim stranicama HERA-e i trajala je 15 dana. Predstavnici zainteresirane javnosti koji su dostavili svoja očitovanja bili su Hrvatska udruga poslodavaca i C.E.M.P. d.o.o.

6. srpnja 2015. održan je sastanak s predstavnicima HOPS-a vezano uz problematiku 10G Plana, Trogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže za razdoblje 2015. - 2017. godine (dalje: 3G Plan) i Godišnjeg investicijskog plana razvoja prijenosne mreže za 2015. godinu (dalje: 1G Plan).

Analizom dostavljenih planova može se konstatirati:

- pri izradi planova HOPS se savjetovao sa svim relevantnim zainteresiranim stranama,
- planovi sadrže učinkovite mjere koje jamče dostatnost mreže i sigurnost opskrbe,
- planovi su utemeljeni na postojećoj i predviđenoj proizvodnji i opterećenju sustava,
- planovi uvažavaju sve investicijske potrebe korisnika mreže,
- planovi ukazuju sudionicima na tržištu električne energije na glavnu prijenosnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili unaprijediti,
- planovi sadrže investicije o kojima su već donesene odluke i utvrđuju nove investicije koje treba realizirati u sljedećim godinama,
- planovi daju vremenski okvir za sve investicijske projekte i pregled potrebnih ulaganja,
- planovi su usuglašeni s posljednjim neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže ENTSO-E-a prema Uredbi (EZ) br. 714/2009 (dalje: TYNDP 2014),

- ukupne planirane investicije u 2015., 2016. i 2017. godini iznose 433, 594 i 872 mil. kuna, dok je ostvarenje investicija u 2011., 2012., 2013. i 2014. godini iznosilo 250, 490, 416 i 424 mil. kuna. U zadnjih sedam godina desetogodišnjeg razdoblja prosječne godišnje investicije se planiraju u iznosu od 1.067 mil. kuna, što ukazuje na značajan porast ulaganja, počevši od 2017. godine,
- u 10G Planu se navode investicije u izgradnju ukupno 32 transformatorske stanice 110/x kV (dalje: TS 110/x kV) koje predstavljaju susretna postrojenja sa HEP-ODS-om,
- u pogledu zakonske obveze usuglašavanja s operatorom distribucijskog sustava s obzirom na susretna postrojenja, 10G Plan je prostorno i vremenski usuglašen s Desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže (2015.-2024.) (dalje: 10G Plan HEP-ODS-a) za 24 TS 110/x kV, od kojih je za dvije HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. (dalje: HEP-ODS) već završio sa svojim dijelom izgradnje, zbog čega se one i ne spominju u 10G Planu HEP-ODS-a. Međutim, HOPS u 10G Planu predviđa izgradnju TS 110/x kV Ploče koja se ne navodi u 10G Planu HEP-ODS-a. Nadalje, u 10G Planu HEP-ODS-a predviđa se izgradnja sedam TS 110/x kV nakon 2024. godine, dok se u 10G Planu izgradnja navedenih TS 110/x kV predviđa u razdoblju do 2024. godine. Iz navedenog proizlazi da 10G Plan ne udovoljava članku 30. točki 36. ZoTEE, budući da planovi HOPS-a i ODS-a nisu prostorno i vremenski usuglašeni.
- iako 10G Plan predviđa financijska sredstva za pet TS 110/x kV koje su već u izgradnji, 10G Plan ne može se smatrati usuglašenim s 10G Planom HEP-ODS-a, budući da HOPS nije predvidio izvore financiranja za svoj dio investicija za izgradnju ostalih 27 TS 110/x kV, što je također protivno članku 30. točki 36. ZoTEE.
- U 10G Planu se navode investicije u projekte od zajedničkog interesa (engl. *Project of Common Interest*, dalje: PCI) u iznosu od 1.140 mil. kuna, za koje HOPS za sada nije osigurao financijska sredstva, računajući na financiranje iz EU fonda Connection Europe Facility (CEF). Međutim, projekti HOPS-a koji su na popisu PCI nisu ocijenjeni podobnima za financiranje iz CEF fonda (List of actions selected for receiving financial assistance under first CEF Energy as of 21 November 2014, List of actions selected for receiving financial assistance under the first CEF Energy 2015 call for proposals) (<https://ec.europa.eu/energy/en/topics/infrastructure/projects-common-interest>).

Nadalje, uvidom u planove utvrđeno je da isti sadrže sljedeće nedostatke:

1. U 10G Planu se navode ulaganja u 27 novih TS 110/x kV za koje HOPS nije predvidio financijska sredstva. Ubuduće HOPS pri izradi 10G Plana treba s HEP-ODS-om usuglasiti svaku pojedinu TS 110/x kV, što podrazumijeva da svaki operator sustava mora osigurati i izvor financiranja svojih dijelova TS 110/x kV, uvažavajući međusobno razgraničenje vlasništva.
2. Budući da se HOPS-ovi projekti koji su na popisu PCI pojavljuju i u TYNDP 2014, HOPS će ih i dalje trebati navoditi u svojim planovima razvoja, što znači da će za njih trebati predvidjeti financijska sredstva odnosno realan način njihovog financiranja ili će, ukoliko to nije moguće, trebati odgoditi njihovu izgradnju.
3. HOPS ne treba navoditi u 10G Planu pojedine investicije kategorizirane kao investicije od sustavnog značaja i revitalizacije, ukoliko realizacija takvih investicija ovisi u značajnoj mjeri o odlukama energetskih subjekata koji planiraju izgradnju novih ili proširenje postojećih proizvodnih postrojenja, kao i pretpostavljenom usuglašavanju susjednih operatora prijenosnih sustava.
4. HERA smatra da je provedivost zonskog priključka vjetroelektrana u zonama Gračac, Obrovac, Knin, Bilice-Kaštela, Cetina i Šestanovac, a koji rezultira potrebom za

izgradnjom TS 400(220)/110 kV Gračac Vučipolje, TS 400(220)/110 kV Knin Pađene i TS 220/x kV Šestanovac te relevantnih dalekovoda, upitna u razmatranom razdoblju jer se radi se o planiranoj dodatnoj instaliranoj snazi vjetroelektrana od preko 1.500 MW, što nadmašuje regulacijsku sposobnost hrvatskog elektroenergetskog sustava do 2024. godine.

5. Usporedbom 10G Plana s odobrenim Desetogodišnjim planom razvoja hrvatske prijenosne mreže (2014 - 2023), za pojedine investicije primijećene su značajne razlike u ukupnoj procijenjenoj vrijednosti realizacije projekta koje također dolaze do izražaja u 3G Planu i 1G Planu. Prema tome, ukoliko se u velikoj mjeri promijenila ukupna vrijednost realizacije projekta, potrebno je odstupanje obrazložiti.
6. Pri izradi planova prilikom osiguranja kriterija N-1, potrebno je u dogovoru s HEP-ODS-om odnosno vlasnicima elektrana utvrditi najprihvatljivija rješenja.
7. Sva tri plana trebaju sadržavati prikaz i komentar ostvarenja planova za prethodnu godinu.
8. Uz planove razvoja potrebno je priložiti detaljne planske cijene za pojedine vrste investicija.
9. Planovi razvoja ne sadržavaju analizu utjecaja planiranih investicija na iznos naknade za korištenje prijenosne mreže.
10. Za planirane investicije nisu navedeni predvidivi izvori financiranja po vrstama izvora.

10G Plan nije moguće odobriti zato što ne udovoljava zakonskoj obvezi propisanoj člankom 30. točkom 36. ZoTEE. Posljedično, nije moguće odobriti ni 3G Plan niti 1G Plan, budući da ZoTEE u članku 30. točkama 37. i 38. propisuje da oni moraju biti usklađeni s 10G Planom.

U skladu s navedenim, pri izradi sljedećih planova, HOPS treba otkloniti navedene nedostatke, uzimajući pritom u obzir prethodno navedenih 10 točaka.

Slijedom navedenoga, HERA ne daje prethodnu suglasnost na 10G Plan, 3G Plan niti na 1G Plan kako je odlučeno u točki 1. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ove Odluke.

Predsjednik Upravnog vijeća
Tomislav Jureković, dipl. ing.